

تحقق عدالت اقتصادی با اخذ مالیات بر عایدی سرمایه

قابل توجهی درآمدهای دولت را افزایش دهد و همچنین می‌تواند تأثیرات مثبتی بر سایر بخش‌های اقتصادی داشته باشد. به عنوان مثال، با کاهش فعالیت‌های سوداگرانه در بازار مسکن، قیمت مسکن متعادل‌تر می‌شود و دسترسی به مسکن برای افشار کم درآمد آسان‌تر می‌شود.

اجرای موفق این طرح مانند بسیاری از طرح‌های دیگر نیازمند ایجاد زیرساخت‌های اطلاعاتی قوی است و دولت باید زیرساخت‌های اطلاعاتی لازم را برای شناسایی و ثبت دارایی‌ها ایجاد کند. علاوه بر لزوم افزایش آگاهی عمومی نسبت به پرداخت مالیات بر عایدی سرمایه، اجرای موفق این نوع از مالیات نیازمند همکاری بین سازمان امور مالیاتی، بانک مرکزی، سازمان ثبت اسناد و املاک و سایر دستگاه‌های ذیربط است. حتی شاید قانون فعلی در این زمینه نیازمند اصلاح و بازنگری باشد تا با شرایط اقتصادی و اجتماعی کشور سازگار شود.

در نهایت اینکه مالیات بر عایدی سرمایه یک ابزار مالیاتی مهم است که می‌تواند به افزایش درآمدهای دولت، کاهش فرار مالیاتی و توزیع عادلانه ثروت در کشور کمک کند و اجرای موفق آن نیازمند طراحی دقیق، زیرساخت‌های اطلاعاتی قوی، آموزش عمومی و همکاری بین دستگاه‌های مختلف است. با توجه به پتانسیل بالای مالیات بر عایدی سرمایه در افزایش درآمدهای دولت، توصیه می‌شود که دولت با جدیت بیشتری به اجرای این نوع از مالیات بپردازد.

با حضور هیأت عالی رتبه سازمان امور مالیاتی روسیه؛

نشست هم‌فکری مالیاتی ایران و روسیه برگزار شد

مالی و مالیاتی ایران که ۲۰ اردیبهشت‌ماه برگزار شد، پیرامون "تحول دیجیتال نظام مالیاتی روسیه" مباحثی ارائه داد.

نشست هم‌فکری مالیاتی بین‌المللی با حضور هیأت عالی رتبه سازمان امور مالیاتی روسیه و با هدف تبادل آرای ارزشمند و تسهیم دانش میان نظام‌های مالیاتی ایران و روسیه برگزار شد.

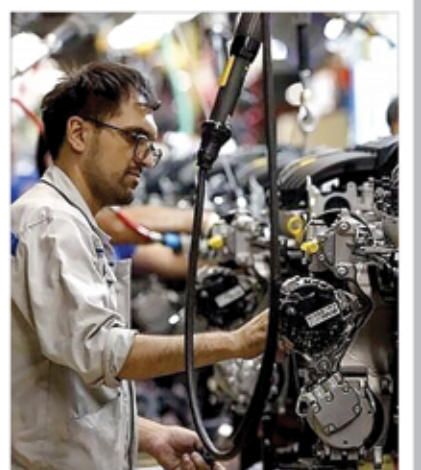
نشست تبادل بهترین تجربیات سازمان‌های مالیاتی ایران و روسیه درخصوص دیجیتال‌سازی نظام‌های مالیاتی ۲۱ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۴ با حضور هیأت عالی رتبه سازمان امور مالیاتی روسیه در سالن غدیر سازمان امور مالیاتی کشور برگزار شد. نمایش عملکرد سامانه صندوق‌های فروشگاهی و نظام مالیاتی دیجیتال برای مشاغل، به روش‌های کنترل مالیات بر ارزش افزوده در روسیه و کشورهای مستقل مشترک المنافع، کنترل قیمت‌گذاری انتقالات در روسیه از جمله محورهای مورد بررسی در این نشست بودند.

در این دوره آموزشی همچنین عملکرد مدیریت منابع انسانی در سازمان مالیاتی روسیه و مالیات بر ارزش افزوده نسبت به خدمات دیجیتال (برخط) تشریح شد. گفتنی است هیأت عالی رتبه سازمان امور مالیاتی روسیه با حضور در چهاردهمین همایش سیاست‌های

مدیرکل امور مالیاتی خراسان جنوبی از اختصاص ۲۰۳ میلیارد ریال برای تکمیل ۴ طرح در حوزه آموزش و پرورش و آموزش عالی استان از محل طرح نشان دار کردن مالیات‌ها خبر داد.

علی کریمدادی گفت: در سال جاری برابر سیاست‌های کلان و راهبردی سازمان امور مالیاتی کشور جهت مشارکت فعال و مؤثر و مستقیم فعالان اقتصادی در انتخاب مستقیم طرح‌های عمرانی و خدماتی برای هزینه کرد مالیات پرداختی، طرح نشان دار کردن مالیات در دستور کار سازمان امور مالیاتی کشور قرار گرفت.

وی افزود: طرح‌ها طبق ضوابط قانونی و در چهارچوب معینی توسط سازمان برنامه و بودجه کشور از تمامی استان‌ها انتخاب و به سازمان

محمد رشیدی، نماینده کرمانشاه در مجلس شورای اسلامی با بیان اهمیت حسابرسی‌های سیستمی مالیاتی در ایجاد شفافیت اقتصادی، اظهار داشت: باید مالیات به‌صورت کاملاً سیستمی و هوشمند اخذ شود تا عدالت مالیاتی برقرار شود. در این راستا کمیسیون اقتصادی مجلس نقش مهمی در هدایت سیاست‌های مالیاتی ایفا می‌کند و باید قوانینی تدوین شود که ضمن افزایش درآمد دولت، سرمایه‌های سرگردان را به سمت تولید سوق دهد.

وی با تأکید بر اینکه تدوین آیین‌نامه‌های اجرایی باید با رویکرد عدالت‌محور انجام شود، افزود: آیین‌نامه‌های مالیاتی باید به گونه‌ای تدوین شود که پول‌ها و سرمایه‌ها به جای ورود به فعالیت‌های سوداگرانه همچون سفته‌بازی، به سمت بخش‌های مولد اقتصادی هدایت شوند. حکمت اصلی قانونگذاری برای حسابرسی سیستمی در این حوزه، تقویت تولید و

معافیت مالیاتی ۲۰۰۰ هزار میلیارد تومانی سال ۱۴۰۴، معادل کل درآمدهای مالیاتی

دولت و اختلال کارایی در اقتصاد. با توجه به تجربه کشور در چند دهه اخیر، ضروری است رویکرد سیاست‌گذاران نسبت به اعطای معافیت تغییر کند و بسیاری از معافیت‌های مالیاتی مورد بازنگری قرار گرفته و حذف یا بازطراحی شوند.

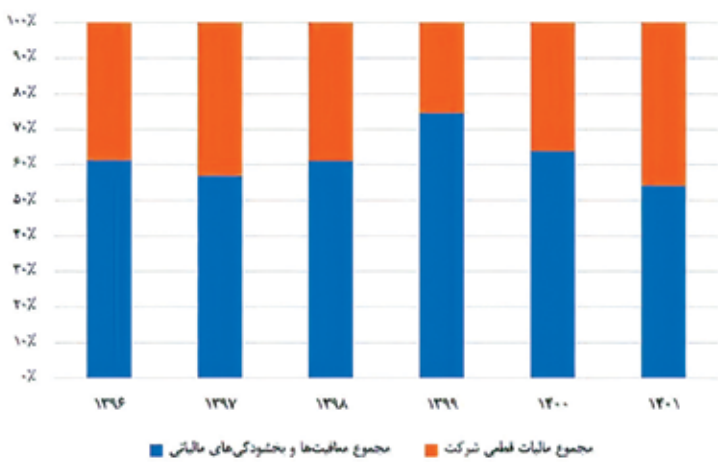
معافیت‌های مالیاتی غیرهدفمند، بستری برای سوءاستفاده و فرار مالیاتی

طبق اصول اقتصادی، مشوق‌های مالیاتی باید محدود، مشروط، ضابطه‌مند و متناسب با خروجی و اثربخشی باشند. در غیر این صورت به محلی برای سوء استفاده و فرار مالیاتی بدون عایدی اقتصادی برای کشور تبدیل می‌شوند. معافیت‌ها و بخشودگی‌های مالیاتی نه‌بابتاً منجر به کاهش مالیات پرداختی توسط مودی و در نتیجه، کاهش درآمدهای مالیاتی دولت می‌شود. به نوعی می‌توان گفت هر معافیت مالیاتی معادل پرداخت یارانه به فعالیت اقتصادی مربوطه است. به همین جهت به درآمد از دست رفته دولت از محل معافیت‌ها و بخشودگی‌های مالیاتی، مخارج مالیاتی گشته می‌شود. با توجه به مبانی نظری و تجربیات سایر کشورها، حمایت از فعالیت‌های گوناگون به‌دترت از طریق اعطای معافیت مالیاتی صورت می‌گیرد. یکی از مهمترین دلایل این موضوع، آن است که وجود چنین معافیت‌های غیرهدفمند می‌تواند موجب بروز پدیده «خرش معافیت‌های مالیاتی» (تلاش شفافیت در آن‌ها شود؛ همان مسئله‌ای که اکنون نیز به‌واسطه دامنه گسترده معافیت در قوانین مالیاتی کشور قابل ردیابی است.

بازبینی و اصلاح موضوع معافیت‌های مالیات ضروری است

در واقع، از یک‌سو، فعالیت‌های مختلف اقتصادی با استناد به معافیت سایر فعالیت‌ها، به‌دنبال معاف شدن از پرداخت مالیات هستند. از سوی دیگر، جریان وجوه در فعالیت‌های گوناگون، غیرشفاف و نامعلوم است. در این خصوص، در بند (الف) تبصره (۱) بخش اول قانون بودجه سال ۱۴۰۴، برای مجموع معافیت‌ها، کاهش نرخ‌های مالیاتی و... سقف ۷۰۰ میلیارد تومانی برای درآمد اشخاص حقوقی و ۷۰ میلیارد تومانی برای اشخاص حقیقی تعیین شده است.

این بند مشابه بند (س) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ است. البته، نکته مهم در مورد این بند، مستثنی شدن بخش عمده‌ای از معافیت‌های مالیاتی است؛ مانند معافیت‌های مدت‌دار، معافیت‌های کشاورزی (ماده ۸۱ قانون مالیات‌های مستقیم)، معافیت‌های صادراتی (ماده ۱۴۱)، معافیت‌های بورسی (ماده ۱۴۳) و... که با توجه به آن‌ها، می‌توان گفت این بند تأثیر چندانی بر کاهش درآمدهای مالیاتی از دست رفته ندارد. در نتیجه، بهتر است در مورد سقف‌های تعیین‌شده یا معافیت‌های کنار گذاشته‌شده تجدیدنظر شود.

با توجه به اهمیت مالیات در اقتصاد، افزایش چشمگیر معافیت‌های مالیاتی در ایران، به ویژه در سال ۱۴۰۴ با رقمی معادل ۲۰۲۵ هزار میلیارد تومان که برابر با کل درآمدهای مالیاتی است، موجب کاهش قابل توجه درآمدهای دولت و بروز مشکلاتی نظیر بی‌عدالتی، پیچیدگی و عدم شفافیت در نظام مالیاتی خواهد شد؛ بنابراین، اصلاح نظام معافیت‌های مالیاتی با هدف کاهش سوء استفاده‌ها و ارتقای کارآمدی نظام مالیاتی، ضروری است. مالیات یکی از مهمترین ابزارهای مالی دولت‌ها است که نقش حیاتی در اقتصاد کشورها ایفا می‌کند. افزایش درآمدهای مالیاتی، دولت را در ارائه خدمات بهتر و مدیریت کسری بودجه یاری می‌کند. در راستای شفاف‌سازی حمایت‌های مالیاتی، قانون برنامه هفتم، وزارت اقتصاد را ملزم کرده تا سالانه گزارشی از معافیت‌ها، تخفیف‌ها و سایر ترجیحات مالیاتی و گمرکی به همراه میزان درآمدهای از دست رفته دولت را منتشر کند.

معافیت‌های مالیاتی در ایران بسیار گسترده و بلندمدت هستند. علل و توجیهات معافیت‌های مالیاتی در ایران متنوع است، ولی با اغماض، می‌توان به دو دسته کلی «حمایت از افشار کم‌درآمد» و «مشوق‌های تولیدی و اقتصادی» تقسیم نمود. به‌عنوان مثال، معافیت پایه‌ی مالیات حقوق با معافیت کالاهای اساسی از مالیات بر ارزش افزوده از جنس حمایت از فقرا است و معافیت‌های مناطق آزاد و معافیت‌های سنوات آغاز فعالیت تولیدی (ماده ۱۳۲ قانون مالیات مستقیم) بیشتر جنبه‌ی مشوق فعالیت‌های اقتصادی خاص دارند. نکته قابل توجه این است که اگرچه برخی از معافیت‌ها و تخفیفات مالیاتی ضروری و اجتناب‌ناپذیر هستند، ولی تعداد بسیاری از معافیت‌های مالیاتی غیرضروری‌اند. این معافیت‌های اضافی نه تنها اثربخشی در توسعه اقتصادی یا حمایت از افشار کم‌درآمد ندارند، بلکه آسیب‌هایی را نیز در پی دارند. این آسیب‌ها به‌اختصار عبارتند از نقض برابری افقی و عمودی، افزایش پیچیدگی و عدم کارآمدی نظام مالیاتی، تنزل سطح تمکین، کاهش سطح شفافیت، کاهش درآمد عمومی

معافیت‌های مالیاتی در ایران بسیار گسترده و بلندمدت هستند. علل و توجیهات معافیت‌های مالیاتی در ایران متنوع است، ولی با اغماض، می‌توان به دو دسته کلی «حمایت از افشار کم‌درآمد» و «مشوق‌های تولیدی و اقتصادی» تقسیم نمود. به‌عنوان مثال، معافیت پایه‌ی مالیات حقوق با معافیت کالاهای اساسی از مالیات بر ارزش افزوده از جنس حمایت از فقرا است و معافیت‌های مناطق آزاد و معافیت‌های سنوات آغاز فعالیت تولیدی (ماده ۱۳۲ قانون مالیات مستقیم) بیشتر جنبه‌ی مشوق فعالیت‌های اقتصادی خاص دارند. نکته قابل توجه این است که اگرچه برخی از معافیت‌ها و تخفیفات مالیاتی ضروری و اجتناب‌ناپذیر هستند، ولی تعداد بسیاری از معافیت‌های مالیاتی غیرضروری‌اند. این معافیت‌های اضافی نه تنها اثربخشی در توسعه اقتصادی یا حمایت از افشار کم‌درآمد ندارند، بلکه آسیب‌هایی را نیز در پی دارند. این آسیب‌ها به‌اختصار عبارتند از نقض برابری افقی و عمودی، افزایش پیچیدگی و عدم کارآمدی نظام مالیاتی، تنزل سطح تمکین، کاهش سطح شفافیت، کاهش درآمد عمومی

معافیت‌های مالیاتی ۱۴۰۴، رقمی معادل کل درآمدهای مالیاتی

برای سال ۱۴۰۴، مجموع درآمد از دست رفته دولت ناشی از انواع معافیت‌ها، بخشودگی‌ها و تخفیفات مالیاتی، ۲۰۲۵ هزار میلیارد تومان برآورد شده است. این رقم در حالی است که در لایحه بودجه ۱۴۰۴، میزان پیش‌بینی شده برای مجموع درآمدهای مالیاتی ۲۰۸۴ هزار میلیارد تومان است. به عبارت دیگر، دولت تقریباً معادل مالیاتی که دریافت می‌کند، معافیت مالیاتی اعطا کرده است. بررسی‌های مبتنی بر اظهارنامه‌های اشخاص حقوقی، نشان می‌دهد که این وضعیت در سال‌های قبل نیز تقریباً به همین منوال بوده و میزان درآمد از دست رفته دولت، بیش از درآمدهای مالیاتی بوده است. هر ساله، بخش قابل توجهی از درآمد مالیاتی باقوه دولت، به دلیل معافیت‌ها و مخارج مالیاتی محقق نمی‌شود.

درآمدهای از دست رفته دولت، ۱۰۷ برابر مالیات شرکت‌ها

نمودار زیر به مقایسه مالیات شرکت‌ها در کنار مخارج مالیاتی شرکت‌ها در طی سال‌های

با اجرای طرح نشان دار کردن مالیات صورت گرفت؛

تخصیص ۲۰۳ میلیارد ریال از مالیات خراسان جنوبی برای تکمیل ۴ طرح آموزشی

است که ۸۳ میلیارد ریال معادل ۴۸ درصد اعتبار مورد نیاز آن تأمین اعتبار شده است.

مدیرکل امور مالیاتی خراسان جنوبی گفت: طرح احداث پارک علم و فن‌آوری خراسان جنوبی با اعتبار ۲۴۱ میلیارد ریال از طرح‌های مرتبط با حوزه آموزش عالی استان است که مبلغ ۶۶ میلیارد و ۹۵۵ میلیون ریال معادل ۲۸ درصد اعتبار آن از محل وصول مالیات با مشارکت ۲۲۴ مودی تأمین شده است.

کریمدادی ابراز امیدواری کرد با این اقدام طرح‌های آموزشی تأمین اعتبار شده از محل درآمدهای مالیاتی، با سرعت بیشتری تکمیل و جامعه از مزایای آن بهره‌مند شوند.

میلیارد ریال نیاز داشت که در مردادماه سال گذشته برای اولین بار ۱۴۷ نفر از مودیان، مالیات خود را در قالب " فرم تبصره ماده ۱۰۰ ق. م. م" برای اجرای این طرح اختصاص دادند و ۱۰۰ درصد تأمین اعتبار شد.

وی تکمیل مدرسه چهارکلاسه آرتین شهر را یکی دیگر از این طرح‌ها عنوان کرد و افزود: برای تکمیل این طرح اعتباری در حدود ۱۱ میلیارد ریال مورد نیاز بود که با مشارکت ۱۰۰ مودی به‌صورت کامل از محل مالیات تبصره ماده ۱۰۰ ق. م. م به‌صورت ۱۰۰ درصدی تأمین اعتبار شد؛ همچنین تخریب و بازسازی مدرسه ۱۲ کلاسه الزهرا شهرستان طبس نیز با اعتبار ۱۷۲ میلیارد ریالی سومین طرح حوزه آموزش و پرورش

اخذ مالیات در خدمت تنظیم گری بخش تولید کشور

پرسک و غیرمولد، به سمت تولید و اشتغال‌زایی بروند. نماینده مردم کرمانشاه در مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: زمانی که سرمایه‌ها به سمت تولید حرکت کنند، زمینه برای بهره‌مندی از معافیت‌های مالیاتی فراهم می‌شود. این مسأله باعث رشد اقتصادی، تقویت تولید داخلی و ایجاد فرصت‌های شغلی گسترده خواهد شد. از سوی دیگر، جلوی نوسانات شدید بازار و سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت سوداگرانه گرفته می‌شود.

رشیدی در پخش دیگری از صحبت‌های خود گفت: متأسفانه در حال حاضر بخش زیادی از سرمایه‌های کشور به دلیل نبود شفافیت و سیستماتیک بودن فرآیندهای مالی، به بازارهای سفته‌بازی در حوزه‌هایی مانند سکه، دلار و ارز کشیده شده‌اند. این وضعیت، علاوه بر ایجاد بی‌ثباتی اقتصادی، موجب شده که بخش تولید آسیب ببیند و رشد اقتصادی کشور کند شود.

ایجاد اشتغال پایدار بوده است، نه صرفاً افزایش درآمد دولت. عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی ادامه داد: اگر قانون مالیات‌ستانی به گونه‌ای تدوین شود که فقط درآمدی برای دولت ایجاد کند اما همچنان زمینه برای سفته‌بازی و فعالیت‌های غیرمولد باقی بماند، در واقع به هدف اصلی خود نرسیده‌ایم. بنابراین ضروری است که اصلاحاتی در قوانین مالیاتی صورت گیرد تا سرمایه‌ها به جای حرکت در بازارهای واسطه‌ای، به بخش تولید هدایت شوند. برای تحقق این امر می‌توان

حسابرسی سیستمی در نظام مالیاتی تکیه کرد. رشیدی با اشاره به اهمیت ایجاد سیستم‌های شفاف مالی برای کنترل گردش سرمایه‌ها گفت: باید یک سامانه مالی دقیق و هوشمند طراحی شود که تمام جابه‌جایی‌های پولی و مالی در حساب‌های بانکی به‌صورت شفاف قابل رصد باشد. این شفافیت سبب می‌شود سرمایه‌گذاران به جای بازارهای